

*PLAN RAZVOJA
JU GRADSKA BIBLIOTEKA TIVAT
2026 - 2030*

Četvorogodišnji plan razvoja JU Gradska Biblioteka Tivat 2026-2030

Dokument izrađen: 20.04.2026.

1. Uvod

Ovaj četvorogodišnji plan razvoja gradske biblioteke predstavlja strateški okvir za unaprijeđenje rada biblioteke, modernizaciju usluga, povećanje dostupnosti sadržaja i jačanje uloge biblioteke kao kulturnog, obrazovnog i društvenog centra lokalne zajednice.

Plan obuhvata period od četiri godine i zasniva se na principima dostupnosti znanja, digitalne transformacije, razvoja čitalačke kulture i saradnje sa obrazovnim i kulturnim institucijama. Javna ustanova Gradska biblioteka Tivat do 17.08.2021. bila je radna jedinica u sklopu JU Centar za kulturu Tivat. Praktično, institucija je u periodu od 2021. pa do danas podignuta nanovo kao posebna institucija kulture, od koje je u prošlosti (kraj XIX i početak XX vijeka) kultura grada i počela. Te 2021. godine malo ko je i znao da Tivat ima gradsku biblioteku, danas je ova ustanova kulture na ponos gradu. Instituciju je bilo potrebno ustanoviti kroz sve one segmente propisane Zakonom o kulturi i Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti. Kao ustanova kulture, Biblioteka zauzima važno mjesto u predstavljanju grada i kroz kulturu, ali i kroz turističke sadržaje u vezi sa kulturom. Biblioteka danas pruža podršku svim ostalim bibliotekama na poručju opštine Tivat, prvenstveno onim koje rade u sklopu obrazovnih institucija. Biblioteka sakuplja i čuva bibliotečku građu u smislu njegovanja onih kulturoloških vrijednosti i specifičnosti vezanih za Tivat i Boku, u okviru Zavičajne zbirke, a dodatno je obogaćuje kroz podršku lokalnim stvaraočima i kroz vlastitu izdavačku djelatnost.

Biblioteka kroz Dječije odjeljenje podstiče najmlađe čitaoce da zavole čitanje, pisanje, podstiče njihovu kreativnost i radoznalost. U Biblioteci se neprestano radi na obnavljanju i osavremenjavanju knjižnog fonda, kao i nabavei novijih/boljih izdanja dijela prethodnih epoha, koja su vanvremenska. Poređenja radi, Biblioteka je u avgustu 2021. godine ima cca 16000 bibliotečkih jedinica, dok je u prvom kvartalu 2026. god. taj broj već bio preko 22.000. Ovaj uvod velikoj mjeri je i evaluacija plana od 2021. do 2026. god. U 2021. godini zatečeno je oko 150 članova, prihoda od članarina nije bilo, dok je sada broj stalnih članova oko 300, sa tendencijom rasta i prihodom na godišnjem nivou od članarina između 2.500 i 3.000 eura, što znači izračunato u knjigama dvjestotinjak kvalitetnih naslova.

Biblioteka priređuje aktuelne sadržaje u smislu predavanja, tribina i književnih večeri, te tako aktivno doprinositi edukaciji građana.

Sam prostor Biblioteke je prilagođen novoj politici razvoja i modernizovan, obnovljen i optimizovan za potrebe izdavanja knjiga korisnicima, izdavačku djelatnost, održavanje radionica i tribina, prostor za učenje sa dvije čitaonice (za djecu i odrasle) i dvije kancelarije. Jasno da će kroz proces ostvarivanja novih ciljeva i sam proces rada u Biblioteci prolaziti kroz promjene, jer za dobar rezultat prevashodno je potrebno imati dobar, stručan i pouzdan tim. Biblioteka ima petoro zaposlenih, direktora, glavnog urednika izdanja, bibliotekara, višeg knjižničara i knjižničara.

Oblast bibliotekarstva se neprestano usavršava i treba u tom smislu pratiti i usvajati nove vještine, edukovati kadar, pomagati svakom zaposlenom u ličnom profesionalnom razvoju.

Ostvareni ciljevi koji su predviđeni prethodnim Planom razvoja (2021-2026)

1. Izvršena je revizija i reorganizacija knjižnog fonda.
2. U potpunosti je uređeno i stavljeno u funkciju dječije odjeljenje za sve uzraste najmlađih čitalaca. Oni rado dolaze organizovano ili pojedinačno, a Biblioteka im je puno puta priredila druženja sa najpopularnijim dječijim i piscima za mlade iz Crne Gore i regiona. stalno se dopunjuje najnovijim izdanjima za sve uzraste najmlađih članova.

Organizuju se radionice za najmlađe na temu čitanja i pisanja, crtanja i stripa. Škola stripa radi od oktobra 2022. godine. Biblioteka sarađuje sa obrazovnim i vaspitnim institucijama grada i ostvaruju se zajednički projekti. Saradnja sa NVO koje se bave radom sa djecom i mladima je izuzetno uspješna kroz godine (Najviše Omladinski centar Tivat, Nastava na hrvatskom jeziku , NVO "Škart" ,"Književna omladina Tivta", "Roditelji" itd.

3. Svake godine Biblioteka obilježava Svjetski dan knjige tako što cijeli april bude prepun literarnih događaja, akcija poklanjanja knjiga, književnih programa i sl.
4. Ustanovljen je i Ljetnji književni program koji obuhvata najznačajnije stvaraoce regiona i koji se zove *Tivatsko književno ljeto* i još jedna od uspješnih priča koja se priča u JU Gradska Biblioteka
5. Ostvarena su četiri izdanja u izdanju JU Gradska Biblioteka Tivat, a najvažnije, peto monografija *Tivat* nalazi se u procesu štampe i biće predstavljeno sa ponosom gradu 16.06. 2026. godine, čime će biti zaokruženo ali i krunisano sve ono urađeno u Biblioteci u proteklom periodu.
6. Organizovana je zavičajne zbirke po bibliotečkim propisima i mnoštvo aktivnosti u smislu javnog prezentovanja sadržaja zbirke, prije svega kada je izdavačka djelatnost u pitanju.
7. *Novembar u biblioteci* postao je neizostavni dio Novembarskih dana, sa uvijek aktuelnim programima, od kojih jedan obavezno bude posvećen Petru II Petroviću Njegošu, s obzirom da se praznik kulture, Njegošev dan proslava 13.11.
8. Biblioteka više ne čuva u čitaonici materijal sa Fakulteta mediteranskih studija, pa se tako dobija prostor za ljepše organizovanje referentne i zavičajne zbirke.

2. Vizija i misija

Vizija:

Savremena, dostupna i inovativna biblioteka koja podstiče cjeloživotno učenje, kulturni razvoj i aktivno učešće građana u društvenom životu zajednice.

Misija:

Omogućiti svim građanima jednak pristup znanju, informacijama i kulturnim sadržajima kroz kvalitetne bibliotečke usluge, digitalne resurse i edukativne programe.

3. Strateški ciljevi

- Modernizacija bibliotečkog fonda i digitalizacija sadržaja.
- Povećanje broja korisnika biblioteke i razvoj čitalačke kulture.
- Unapređenje infrastrukture i digitalnih usluga.
- Jačanje saradnje sa školama, kulturnim ustanovama i nevladinim sektorom.
- Razvoj edukativnih i kulturnih programa za sve generacije.
- Profesionalno usavršavanje zaposlenih.

4. Plan aktivnosti razvoja ustanove od 2026-2030

U smislu investicija u narednom periodu treba planirati prostor za referentnu zbirku i zavičajnu zbirku. Sazrelo je vrijeme da se Biblioteka proširi. Zato treba u gradu pronaći adekvatan prostor u koji bi se izmjestilo dječije odjeljenje i gdje bi bio ogranak biblioteke posvećen samo najmlađima. Tu bi se održavale radionice i programi za najmlađe. Prostor treba da bude funkcionalan, svijetao i na uočljivom i frekventnom mjestu u gradu, i da bude multifunkcionalan, kako bi se u njemu održavali i književni i drugi programi tokom zime. Istovremeno, postojeće dječije odjeljenje bi se transformisalo na dio za zavičajnu i referentnu zbirku i kancelarijski dio, kako bi bibliotekari imali izdvojeni prostor za rad na COBISS sistemu i ostale administrativne poslove vezane za bibliotečku djelatnost.

Takođe treba planirati i saniranje parketa u prijemnoj prostoriji, a to je veoma zahtjevan, skup i dugotrajan projekat, koji dodatno komplikuje demontaža polica i sklanjanje desetina hiljada knjiga.

Međutim, neophodno je njegovati prostor u koji ljudi dolaze i u kojem i sami boravimo, pogotovo što je riječ o specifičnoj zgradi, svojevrsnom spomeniku kulture. Čitaonica treba da se dodatno uredi i osavremeni kako bi odgovorila potrebama modernih posjetitelja biblioteke (tableti, lap topovi, monitori, brzi internet, audio oprema, oprema za digitalizaciju).

Bibliotekarski pult treba osavremeniti, brendirati i dodatno osvijetliti kako bi samo prijemno odjeljenje bilo atraktivno za posjetioce

II

Treba digitalizovati izdanja zavičajne zbirke i to je zadatak za naredni period. Neophodno se povezati sa bibliotekama koje u svojoj praksi već pribjegavaju elektronskoj pozajmici knjiga (odličan primjer je Riječka Biblioteka i Biblioteka grada Beograda).

Osnivanje kluba čitalaca, koji bi u večernjim časovima jedanput mjesečno, u prostorijama čitaonice okupljao desetak ljubitelja književnosti. Večeri bi se mogle i tematizovati – npr. žanrovski ili prema autorima, književnim rodovima, vrstama ili epohama. Ovo bi trebala biti neformalna druženja, koja bi biblioteku pozicionirala kao mjesto susreta za intelektualce i intelektualne radoznalce. Jednom mjesečno gost bi mogao biti neki pisac, naučnik i sl.

Pokretanje *podkasta* na temu čitanja ali druge kulturološke teme u gradu.

III

Utvrdjivanje *književne nagrade* na lokalnom i regionalnom nivou – Nedostaje ozbiljna književna nagrada koja bi afirmisala kvalitetne i talentovane stvaraoce, pa treba i o tome da se razmišlja pažljivo i u smislu šire promocije grada i njegovog nasljeda.

Utvrdjivanje formi takmičenja za djecu pod okriljem Biblioteke u recitovanju, čitanju, pisanju – mini radionice za djecu koja pokazuju interes i talenat.

Kursevi opšte i digitalne pismenosti za odrasle. Tribine i predavanja, kao i radionice na aktuelne životne teme.

Nastaviće se dobra saradnja sa bibliotekama iz Kotora, Herceg Novog i Budve, sa ciljem proširenja saradnje i na druge biblioteke u državi i regionu

Intenziviraće se neposredan rad sa djecom u manjim grupama, čitanje i analiza, kao i razvijanje vještine kreativnog pisanja.

Nastaviće se sa školom stripa u biblioteci ali i druge aktivnosti u saradnji sa NVO, školama i vrtićima.

Treba nastaviti manifestaciju *Razlistavanje – festival književnosti mladih i za mlade*, kroz saradnju sa Omladinskim klubom i literarnim i dramskim sekcijama škola.

Treba razvijati i očuvati kao brend *Tivatsko književno ljeto*

Izdavačku djelatnost treba njegovati i nastaviti ono što je dobro započelo, uz najmanje dva kvalitetna projekta godišnje. Tematika kulturne baštine i istorijskog naslijeđa je neiscrpna inspiracija. Valja insistirati na kvalitetnim, u izdavačkom smislu besprekornim izdanjima i uzeti učešća na lokalnim i regionalnim sajmovima knjiga sa izdanjima Biblioteke.

Pokretanje projekta *javnog čitanja* značajnih djela književnosti, prije svega domaće, kao manifestacija koja bi skretala pažnju na značaj čitanja, a u kojoj bi učešća uzeli umjetnici i intelektualci od kredibiliteta.

IV

Neophodna je izmjena Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, na osnovu dosadašnjeg iskustva i potreba ustanove. Potrebno je ustanovu ojačati stručnim kadrom (pedagogija, informatika, bibliotekarstvo). Ukoliko ne bude radne snage da ovaj plan stručno podrži, većina zamisli će i u realizaciji ostati na direktoru.

Kako institucija razvija svoju djelatnost, javlja se i potreba za jasnijom strukturom u segmentima poslovanja. Treba Dječije odjeljenje kao strateški najvažnije u ostvarivanju edukativne uloge da se formira kao zasebna struktura sa stručnim licem kao koordinatorom.

Organizacija posla mora se podijeliti jasnije i kada su u pitanju projekti i svakodnevno funkcionisanje ustanove. Sve ovo biće moguće sa novim radnim mjestima i odgovarajućim profilima zaposlenih.

autor plana: Vesna Barbić

